

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี 5 ด้าน คือ ด้านการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ด้านการจัดบริการโภชนาการ ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย ด้านการจัดบริการห้องสมุด ด้านการจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อจะศึกษาการดำเนินงานด้านบริการ พร้อมทั้งมีความคาดหวังไว้ว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงงานบริการให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อไป โดยนำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ต่อการบริหารงานด้านการบริการ 5 ด้าน คือ การจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดบริการโภชนาการ การจัดบริการสุขภาพอนามัย การจัดบริการห้องสมุด การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรีต่อการบริหารงานด้านการบริการ จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านบริการแตกต่างกันตามเพศและระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 575 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 383 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเทียบตารางของยามานะ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของ นักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ซึ่ง ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของ ลิกเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับความคิดเห็น คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ครอบคลุมกรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้าทั้ง 5 ด้าน คือ การ จัดบริการด้านสาธารณูปโภค การจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดบริการโภชนาการ การจัดบริการ สุขภาพอนามัย การจัดบริการห้องสมุด การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัย การอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศชาย ร้อยละ 55.90 เพศหญิง ร้อยละ 44.10 ด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับชั้น ปวช.1 ร้อยละ 25.30 รองลงมาคือ ระดับชั้น ปวส. 1 ร้อยละ 24.80 และน้อยที่สุดคือ ระดับชั้น ปวส.2 ร้อยละ 9.10 ด้านสาขาวิชา ส่วนใหญ่ศึกษาด้านคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 33.20 รองลงมาด้านช่างยนต์ ร้อยละ 16.20 และน้อย ที่สุด คือ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ร้อยละ 9.40

2. ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการ อาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาจำแนกเป็น 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลางโดยในเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย การจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดบริการโภชนาการ การ จัดการบริการสุขภาพอนามัย การจัดบริการห้องสมุด การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ ตามลำดับ สำหรับการบริการใน 5 ด้าน สามารถสรุปประเด็นย่อยของแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็นด้านการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ถ้าพิจารณาโดยภาพรวมแล้วอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงอันดับจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ย สูงสุดได้แก่ 1 สมควรเพิ่มจุดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ในวิทยาลัย 2 สมควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์อำนวยความสะดวกด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 3 มีการจัดระบบบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ภายในอาคารเรียนอย่างเพียงพอ

2.2 ระดับความคิดเห็นด้านการจัดบริการโภชนาการถ้าพิจารณาโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงอันดับจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ต้องมีมาตรการจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะเน้นประโยชน์ทางโภชนาการ 2) ผู้จำหน่ายอาหารต้องมีใบอนุญาตรับรองจาก สาธารณสุขและใบรับรองแพทย์ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 3) นักศึกษาได้รับประทานอาหารตามหลักโภชนาการ อาหารสะอาดรสชาติดีเป็นประจำทุกวัน

2.3 ระดับความคิดเห็นด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย ถ้าพิจารณาโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงอันดับจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีแก่นักศึกษา 2) วิทยาลัยร่วมมือกับสาธารณสุขในการแก้ปัญหาสุขภาพนักศึกษาและอันดับสุดท้าย ได้แก่ 3) วิทยาลัยจัดส่งนักศึกษาที่มีสุขภาพไม่ดีไปรับการพัฒนส่งเสริมสุขภาพ

2.4 ระดับความคิดเห็นด้านการจัดบริการห้องสมุด ถ้าพิจารณาโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงอันดับจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานเหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้ใช้บริการ 2) มีการจัดบรรยากาศและสภาพพื้นที่เป็นสัดส่วนอำนวยความสะดวกต่อการค้นคว้า และอันดับสุดท้าย ได้แก่ 3) มีการจัดระบบป้องกันรักษาเอกสารตำราคู่มือหนังสือมิให้ชำรุดสูญหาย

2.5 ระดับความคิดเห็นด้านการจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ ถ้าพิจารณาโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงอันดับจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1) วิทยาลัยให้บริการวัสดุ อุปกรณ์โสตฯ เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นอุปกรณ์การเรียน 2) มีการวางแผนการบริการงานโสตฯ โดยมีผู้ชำนาญการคอยดูแลแนะนำวิธีใช้งาน และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อ 3) วิทยาลัย ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนบริจาคเครื่องมือโสตฯ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยการจำแนกตามเพศและระดับการศึกษาได้ผลสรุปดังนี้

3.1 ด้านการจัดบริการน้ำดื่มน้ำใช้พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเพศต่างกัน คือ เพศชาย เพศหญิง มีระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและทุกรายข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ด้านการจัดบริการโภชนาการพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเพศต่างกัน คือ เพศชาย เพศหญิง มีระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและทุกรายข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเพศต่างกัน คือ เพศชาย เพศหญิง มีระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและทุกรายข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ด้านการจัดบริการห้องสมุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเพศต่างกัน คือ เพศชาย เพศหญิง มีระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น 2 รายข้อ คือ 1) วิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในด้านวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ตำรา นำเข้าห้องสมุดและ 2) มีการจัดบริการซ่อมบำรุงรักษาหนังสือภายในห้องสมุดให้พร้อมใช้งาน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ด้านการจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเพศต่างกัน คือ เพศชาย เพศหญิง มีระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและทุกรายข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 ด้านการจัดบริการน้ำดื่มน้ำใช้ในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาโดยเฉพาะภาพรวมและ 7 รายข้อ และ 3 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมี 2 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ข้อ 1) มีน้ำดื่มสะอาดสำหรับดื่มและใช้อย่างเพียงพอ และข้อ 4) ทุกคนมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลการใช้น้ำดื่มน้ำใช้ และยังมีอีก 2 รายข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ ข้อ 3) มีการจัดระบบควบคุมการใช้น้ำของนักศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการประหยัดพลังงานและรายจ่าย และข้อ 7) ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มน้ำใช้

3.7 ด้านการจัดบริการโภชนาการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและ 6 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาโดยเฉพาะมี 2 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ข้อ 7) ในโรงอาหารมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดถูกหลักอนามัยและข้อ 9) โต๊ะเก้าอี้ สำหรับรับประทานอาหารต้องมีความพร้อมและเหมาะสมเพียงพอ ส่วนภาพรวมและ 3 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ได้แก่ข้อ 3) นักศึกษาได้รับประทานอาหารตามหลักการอาหารสะอาดรสชาติดีเป็นประจำทุกวัน ข้อ 4) ทุกคนมีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกร้านค้าจำหน่ายอาหารตามหลักอนามัย และ ข้อ 6) มีการจัดสถานที่ให้บริการด้านโภชนาการเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และมี 1 ข้อ ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 คือ ข้อ 5) มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลคุณภาพร้านค้าและอาหารตามหลักอนามัย

3.8 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและ 6 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา โดยเฉพาะมี 5 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ข้อ 4) วิทยาลัยร่วมมือกับสาธารณสุขในการแก้ปัญหาสุขภาพนักศึกษา ข้อ 7) นักศึกษาทุกคนได้รับการตรวจสุขภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ทุกปีการศึกษา ข้อ 8) การประชุมพยาบาลเป็นหน้าที่ของผู้มีความชำนาญด้านสุขภาพอนามัยอย่างแท้จริง ข้อ 9) วิทยาลัยให้ความสำคัญต่อสุขภาพของนักศึกษาอย่างทั่วถึง ข้อ 10) วิทยาลัยจัดส่งนักศึกษาที่มีสุขภาพไม่ดีไปรับการพัฒนาล้างเสริมสุขภาพ และ 1 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ข้อ 6) วิทยาลัยจัดเวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์บริการสุขภาพอนามัยอย่างเพียงพอ

3.9 ด้านการจัดบริการห้องสมุดในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและ 9 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา โดยมี 2 รายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ข้อ 2) มีการจัดบริการซ่อมบำรุงรักษาหนังสือภายในห้องสมุดให้พร้อมใช้งาน ข้อ 7) มีเอกสารตำราคู่มือเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ส่วนภาพรวมและ 7 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ข้อ 3) มีการจัดพื้นที่เป็นอาคารอิสระเป็นเอกเทศ มีความสงบเงียบและสว่างาม ข้อ 4) มีการจัดระบบป้องกันรักษาเอกสารตำราคู่มือหนังสือมิให้ชำรุดสูญหาย ข้อ 5) มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร หนังสือ ตำราใหม่ภายในห้องสมุด ข้อ 6) มีการจัดบรรยากาศและพื้นที่เป็นสัดส่วนอำนวยความสะดวกต่อการค้นคว้า ข้อ 8) มีการจัดระบบให้บริการยืมคืนหนังสือด้วยระบบเทคโนโลยี ข้อ 9) มีการจัดเพิ่มคู่มือตำราเอกสารใหม่ทุกปีการศึกษา ข้อ 10) มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้ใช้บริการ

3.10 ด้านการจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและ 8 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา โดยเฉพาะมี 3 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ข้อ 1) วิทยาลัยให้บริการวัสดุอุปกรณ์โสตฯเพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นอุปกรณ์การเรียน ข้อ 8) มีคู่มือการใช้อุปกรณ์โสตฯ ให้ทุกคนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามคู่มือนั้น ข้อ 9) มีการให้บริการด้วยวิธียืมใช้วัสดุ อุปกรณ์โสตฯ ให้แก่นักศึกษาทุกคน และยังมีอีก 5 รายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ข้อ 3) วิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากชุมชนบริจาคเครื่องมือโสตฯเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ข้อ 5) วิทยาลัย มีคณะทำงานติดตามควบคุมดูแลวัสดุอุปกรณ์โสตฯเพื่อให้บริการแก่นักศึกษาทุกคน ข้อ 6) มีการวางแผนบริการงานโสตฯโดยมีผู้ชำนาญการดูแลแนะนำวิธีใช้งาน ข้อ 7) มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุงรักษาจัดเก็บอุปกรณ์โสตฯอย่างเป็นระบบพร้อมใช้งาน ข้อ 10) มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์โสตฯ เพิ่มเติมเมื่อมีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยการจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา มีประเด็นสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ในด้านการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางนั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเหมือนกันในเรื่องการบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ มีความจำเป็นและต้องได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับวีวรรณ ชุ่มชัย (2536, หน้า 32) กล่าวถึงการบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ไว้ว่า โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ โดยคำนึงถึงคุณภาพของน้ำและความพอเพียงในด้านปริมาณรวมทั้งวิธีการจัดระบบการใช้น้ำ และให้แนวทางการพิจารณา ดังนี้ การสำรวจสภาพและคุณภาพของน้ำดื่ม น้ำใช้ การบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่เหมาะสมและอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก การบริการน้ำดื่ม น้ำใช้พอเพียงตลอดเวลา วิธีการจัดระบบการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด นอกจากคุณภาพของน้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนและบุคลากรทุกคนที่ต้องใช้น้ำดื่ม ใช้น้ำทำความสะอาด ซึ่งทางโรงเรียนต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ให้มากที่สุดเพราะน้ำมีคุณสมบัติอยู่ข้อหนึ่ง คือ การละลายสิ่งต่าง ๆ ทั้งเชื้อโรค แบคทีเรีย และความสกปรกต่าง ๆ เข้าไว้ได้การจัดการน้ำดื่ม น้ำใช้ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทางโรงเรียนควรทราบและเข้าใจเอาไว้เพื่อนำไปจัดบริการแก่นักเรียนรวมทั้งบุคลากรทุกฝ่าย

2. จัดการบริการโภชนาการมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางการจัดอาหารให้แก่ นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะนอกจากนักเรียนจะได้รับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการแล้ว ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีวัฒนธรรมและมารยาทในการรับประทานอาหารการมีครูโภชนาการหรือผู้ที่รับผิดชอบ ตลอดจนการให้ความรู้และการสร้างสุขนิสัยที่ดีเกี่ยวกับโภชนาการ นักวิชาการที่กล่าวถึงเรื่องโภชนาการมี จินดนา สรายุทธพิทักษ์ (2536, หน้า 20) กล่าวว่า อนามัยเกี่ยวกับการจัดบริการโภชนาการอาหาร หมายถึง การระมัดระวังเอาใจใส่ในการปฏิบัติเกี่ยวกับอาหารที่บริโภคนั่นเอง รวมทั้งการสุขาภิบาลเกี่ยวกับอาหาร ได้แก่ การจัดสถานที่ในการเตรียมอาหาร สถานที่รับประทานอาหาร ความสะอาดเกี่ยวกับอาหาร ตลอดจนการรู้จักหลักในการบริโภคอาหาร การเลือกรับประทานอาหารและป้องกันมิให้อาหารได้สัมผัส กับพาหะนำโรคหรือตัวเชื้อโรคโดยตรงทั้งนี้เพื่อประโยชน์โดยตรงต่อสุขภาพอนามัยอันได้รับจากอาหาร บุญสม มาร์ติน (2535, หน้า 42) กล่าวว่า การสุขาภิบาลอาหาร คือ การป้องกันมิให้อาหารเป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วยแก่ผู้บริโภค โดยการทำอาหารให้ปลอดภัยและเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภค โดยไม่ก่อให้เกิดโทษและอันตรายแม้แต่เล็กน้อยการจัดบริการโภชนาการนั้นสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเพราะเกี่ยวข้องกับสุขภาพและพัฒนาการของผู้เรียน หากพบอุปสรรคปัญหาจะต้องรีบหาทางให้นักเรียนได้มีโอกาสรับบริการอาหารกลางวันทุกวิถีทางให้ได้

3. การจัดบริการสุขภาพอนามัย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนควรจัดให้มีบริการเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียนเพราะการบริการด้านนี้จะเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการช่วยเหลือให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแก่ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อที่โรงเรียนจะได้เข้าใจปัญหาสุขภาพที่แท้จริงของนักเรียนได้มากขึ้น และจะได้หาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง และได้ผลมากที่สุด จินตนา สรายุทธพิทักษ์ (2536, หน้า 36) กล่าวว่า การบริการสุขภาพในโรงเรียน (school health service) หมายถึง การดำเนินงานเพื่อช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ดำรงรักษาและปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนและเน้นการจัดกิจกรรมที่สำคัญ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมสุขภาพที่ดี ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นให้มีความรู้ เข้าใจในหลักสุขภาพและพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

4. ด้านการจัดบริการห้องสมุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ห้องสมุดจะช่วยเหลือครูและนักเรียนได้เป็นอย่างมาก ในด้านการเรียน การสอน ดังคำกล่าว ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 124) กล่าวว่า การบริการห้องสมุดในสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของงานห้องสมุดเพราะจะช่วยส่งเสริมงานด้านวิชาการในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ผู้ที่จะทำให้งานห้องสมุดดำเนินงานไปด้วยดีก็คือ บรรณารักษ์ และทีมงานวิจัย เคเซอร์, สโตน และไบรด์ฟิลลิปสัน พบว่า บรรณารักษ์ที่ทำงานในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ ส่วนมากไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์และปฏิบัติงานห้องสมุดได้ไม่เต็มที่ งบประมาณมีไม่เพียงพอในการดำเนินงานทำให้มีหนังสือและวัสดุไม่เพียงพอ

5. ด้านการจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง การบริการโสตทัศนูปกรณ์เป็นการบริการที่ช่วยเหลือการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและมีนักการศึกษา กิติมา ปรีดีติลล (2532, หน้า 132) กล่าวว่า โสตทัศนูปกรณ์เป็นสื่อการสอนแบ่งเป็น 3 พวก คือ เครื่องมืออุปกรณ์สื่อประเภทหนัก เช่น เครื่องฉายสไลด์ จานเสียง วิทยุโทรทัศน์ พวกที่สองคือ วัสดุเบา เช่น फिल्म ม้วนเทป รูปภาพ พวกที่สาม คือ เทคนิคในการเลียนแบบกรรมวิธีของการแสดง การเล่นละครหุ่น การสาธิต กรรมวิธีการศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ เป็นต้น รวมทั้งงานวิจัยดรุณี ไชยรักษ์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการใช้งาน ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาต่อการให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือใช้บริการอินเตอร์เน็ต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริหารงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจกับการบริหารงานในการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ด้านการจัดบริการโภชนาการ ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย ด้านการจัดบริการห้องสมุด ด้านการจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาและให้สอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจ สังคม
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจความต้องการของนักศึกษาที่ต้องการจากการบริการที่ดีและมีประสิทธิภาพ
3. ติดตามและประเมินผลการให้บริการของทางวิทยาลัยการอาชีพหนองแคอย่างต่อเนื่องและหารูปแบบและเทคนิคต่าง ๆ ในการให้บริการเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา
4. ควรให้งบประมาณในการสนับสนุนการทำวิจัยการบริหารงานด้านการบริการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินการวิจัยความพึงพอใจของ นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริการงานด้านการบริการในวิทยาลัยการอาชีพหนองแค
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของชุมชนในด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านการบริการตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษา